

Anul
XV

Ianuarie—Februarie 1937

No.
1—2

SOLIDARITATEA

**Organul Asociației Învățătorilor
din județul Soroca**

Publicație din colecția Periodice Naționale Vechi
„Moldavica” Biblioteca Națională a RM

Abonamentul 100 lei pe an
Adresa: SOROCA, CASA ÎNVĂȚĂTORILOR

Cuprinsul:

	<u>Pag.</u>
Educație și învățământ	
Morala noastră și morala lor de P. Stagilă	1 v
Adaptarea individului la viața socială și profesională rezumat de A. Tau	5
Pe drumul bun de A. Vataman	7
Probleme fără cifre în predarea aritmeticii în școala primară . . de T. Navroțchi	10
...Când voiu ieși la pensie . trad. de M. Rusnac	13
Polemici	
Incă o lămurire E. Jitarciuc	14
Cărți	
Petru Andrei: Sociologia Generală (I. Banaru). Ionel Teodoreanu: Lorelei, roman (I. Banaru). Cezar Petrescu: Luceafărul, roman (E. Jitarciuc)	. 16
Actualități și comentarii	
La moartea lui Unamuno (P. Stagilă). Post-scriptum. Din durerile apostolatului (I. Vescu). O evidențiere (I. Andriucă). Dela Asociația Generală a Inv. † Vasile Sfetencu (S. Tagă). † Șt. Gh. Rusu (M. Chioreanu)	. 21
Pagina cooperativelor școlare	
Cobălea-Nouă. Verejeni. Bagrinești	. 30
Corporative	
Dări de seamă bănești dela Bancă, Cooperativă și Asociație	. 33
Informațiuni	. 36

Solidaritatea

Organul Asociației Învățătorilor din Județul Soroca

Fondat în Ianuarie 1923

Morala noastră și morala lor.

Titlul acesta mi-a fost sugerat de un articol, citit într-o revistă și care se intitula: „Educația morală a fetelor”.

M'am întrebat atunci: este, oare, o morală a fetelor, la care se ajunge prin anume mijloace și o morală a băieților, la care se ajunge prin alte mijloace? Sunt, oare, două feluri de morală? Diferă scopul însuși, sau diferă numai mijloacele pentru atingerea aceluiași scop?

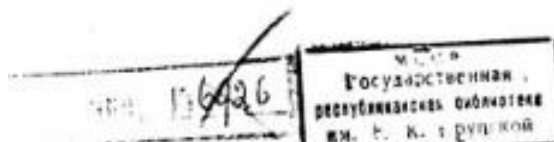
Dacă diferă mijloacele, atunci problema nu astfel trebuie să fie pusă, deoarece se știe că divergența este delatativă la individ și nu delatativă la gen. Când scopul educației fizice este fortificarea corpului, alta este calea pentru băieți și alta pentru fete care duc acolo.

Dar dacă diferă scopul, atunci să ne înțelegem!

Este o morală a fetelor și una a băieților...

În această accepțiune, ideea de morală se detașează înaltului ei sens filosofic, coborînd câteva trepte de pe tronul ei auster, pentru a fi la îndemîna tuturor, iar noi, muritorii absoluți, o luăm de mîna cu îndrăzneală și-o invităm să ne fie tovarășie. Astfel, ea poate fi pe rând morala învățătorului și morala preotului, morala bărbatului căsătorit și morala burlacului, a spălătoarei ce fură din săpun, ca și a cocoanei înscrise într-o societate de binefacere...

Ajungem să ne creiem, astfel, un idol gros și opac, în jurul căruia tîmăiem la anume sărbători ale noastre, pentru a-l uita între filele împrejurărilor, de îndată ce avem alte ocupații mai serioase. Despre această morală, care se confun-

dă uneori cu o conveniență socială, alteori chiar cu o modă a timpului, am vorbit destul până aici.

Noi, însă, căutăm întotdeauna un sprijin temeinic faptelor noastre. Mai mult: este parcă silința continuă a omului, ca în efemeritatea vieții să descifreze un element durabil, în care să imprime ceea ce crede el că-l depășește ca valoare.

Educatorul, deasemeni, n'ar putea face operă creatoare, dacă și-ar aservi eforturile sale unor țeluri, ele înșile indecise în jocul felurit al împrejurărilor. El trebuie, dimpotrivă, să-și poată distinge oricând liniia lui, pe fondul de curățenie dreaptă a cugetării omenеști, fie că are în conducerea sa băieți sau numai fete.

Evident că această zeitate, în numele căreia se elaborează sisteme și se surpă altare, care ingenunchie pe martiri și de care râd neghiobii, nu e într'un fel pentru bărbați și în altul pentru femei.

De-a-lungul vremii, ea a trăit mereu, fie înlocuind bucuriile bogatului Buda, fie prinzând în veșnicia ei vestea jertfei lui Isus, fie răstignind disprețului de totdeauna nepuțința lui Iuda.

Sub diferite aspecte—uneori aservită ideii de D-zeu și atunci rituală și crudă, confundându-se cu religia cum era la cei vechi, morala de negație a lui Buda sau morala umană și dreaptă a lui Isus—ea se poate urmări peste lumea istoriei, căreia îi fixează adevărata valoare.

În gândirea umană, problema moralei se pune paralel cu aceea a existenței.

Operele marilor scriitori, cari au fost în același timp și gânditori de elită: Eschyl și Sophocle, celebrii tragezieni antici, Marcus Aureliu, împăratul filozof al Romei, apoi în timpurile apropiate Goethe, Oscar Wilde, Carlyle, Ruskin, Tolstoi, Ibsen sau Giovanni Papini, sunt alcătuite, ca pe un sistem osos, pe această idee, ce reiese din subtilitatea cugetării, din conflictul sfâșietor sau din atmosfera senină, în care se înalță eroii împăcați.

Este adevărat că Buda, privându-se de bunurile mate-

riale pentru a putea lăsa eului său drum liber către perfecțiune—care pentru dânsul începea prin eliberarea spiritului și sfârșea în Nirvana—nu recomandă același lucru femeilor, crezându-le slabe, pentru a nu compromite ideea, dar aceasta era cu atâtea secole în urmă!

Socrate toată viața lui a predicat ralierea faptelor omenești liniei morale, fapt care, căzând în conflict cu religiunea poporului său, i-a atras condamnarea la moarte.

Isus, cel care „a înțeles pe D-zeu dela spirit la spirit”, cum spune Spinoza, încearcă prin viața lui să umanizeze morala prin iubirea aproapelui.

Numai atașarea acestei idei unui cult a despuiat cea mai omenească frunte de laurii săi, svârlindu-i în vagul unei concepții de dumnezeire. El însă căutase să cuprindă în idealul său de moralitate pe toți oamenii, fără deosebire de gen.

Mai aproape de noi, Kant, desprinde ideea de morală din ideologia complicată și controversată a timpului său, în care părea a se pulveriza, pentru a-i tăia chip definitiv în marmora cugetării: „Lucrează așa fel, ca rațiunea acțiunii tale să poată fi erijată în lege universală”—și aceasta iarăși pentru toți.

Morala, în concepția kantiană, pare o formulare savantă a idealului moral a lui Crist.

Fără îndoială, sunt și gânditori cari au înțeles ideea de perfecțiune absolut contradictoriu ideii de moralitate. Așa a fost Nietzsche, mai puțin Schopenhauer, Luiza Ackerman, apoi, de altă nuanță, Schiller, Spinoza și în foarte mică măsură, poate, Bergson.

Dar să nu uităm: scopul final al vieții, după ei, se pierdea în vagi conturări metafizice, pe cari filozofia științifică le-a combătut; iar exemplele pe cari le-am adus anterior arată pe aceia cari, ignorând la un moment dat toate combinațiile de ordin metafizic, s'au ocupat de ceea ce pare o realitate sigură, existența omului, fixând norme de viață, în cadrul societății umane. Și cum prin educație noi urmărim să îndrumăm dezvoltarea individului spre posibilitatea de

armonizare a intereselor sale cu acelea ale societății, este drept să căutăm justificare la cei ce-au spus până acum cuvântul cel mai greu.

* * *

Între morala băcanului, a contribuabilului sau a agentului de fisc și cea care poate fi a lui Socrate, Isus sau Kant, se stabilește o mare deosebire. Prima este o îngrădire mlădie, pe care orice individ o ia ca motivare a acțiunilor sale cu mobil egoist. Ea se poate strămta sau lărgi după trebuință și, poate, și după gen. A doua este morala rigidă și dreaptă, precisă și severă, deasupra șovăirilor noastre, linie dreaptă ce unește punctele cele mai înalte ale puterii noastre de idealitate în fapte. În lumina ei, firește, acțiunile tuturor oamenilor se judecă după același criteriu.

De aceea susțineam eu că idealul educativ, formulat în concordanță cu idealul moral al societății, nu poate fi unul pentru băieți și altul pentru fete. Este unul și același, ideal de moralitate, comun tuturor oamenilor: în nuanța creștină, kantiană sau socratică, diferit în geneză, dar totdeauna având perfecțiunea morală ca scop.

Nu se pot deosebi scopuri morale diferite, decât proiectând scopul educativ pe ecranul apropiat și febril al intereselor trecătoare.

Altminteri, este un singur țel de umanitate pentru toți oamenii.

P. STĂJILĂ,
Învățătoare Volcineț

Adaptarea individului la viața socială și profesională.

[Conferință de d-l prof. Bontilă dela cursurile p. studiul individualității, București].

Cel mai important lucru în viața unui om este să știe a-și alege profesiunea. Copilul nu-și poate alege profesiunea, potrivit sufletului său.

Cum se face alegerea unei profesii?

De cele mai multe ori, alegerea profesiei se face la întâmplare, fiindcă copilul nu-și cunoaște aptitudinile și apoi nu cunoaște nici profesiunea. De cele mai multe ori, copilul își alege profesiunea în urma sugestiilor părinților sau educatorilor. Părinții cred că copiii pot urma profesiunea lor, deoarece, prin hereditate, li s'au transmis calitățile corespunzătoare.

Modul ideal de alegere a profesiei ar fi: copilul însuși, în cunoștință de cauză, să și-o facă. Copilul trebuie însă să cunoască natura diverselor profesii. Pentru aceasta e nevoie de monografii profesionale, niște descripții ale profesiunilor. Ca să fie bune, monografiile trebuie să arate cei incumbă individului într-o anumită profesiune, cu ce material va lucra, ce schimbări se prevăd în viitor, ce salar va primi, condițiunile de învățare a profesiei, studiile, tehnica, calități fizice și psihice. vârstă când poate începe și durata uceniciei. R. Cooley, un psiholog american, a făcut cea mai bună monografie profesională.

Pentru orientarea profesională e bine de știut inteligența, gusturile și interesele ce le manifestă copilul într-o ramură sau alta.

Un factor important pentru orientarea profesională este și dezvoltarea fizică. La unele profesii se pune condițiunea de vârstă, ca să poată fi învățată (ex. birjar, șofer), la altele să fie sociabil (ex., portar de hotel, chelner).

Învățătorii pot indica orientatorului profesional caracterul și aptitudinile copilului, căci au ocazii de a sta de vorbă cu copiii pentru a le afla gusturile. Ei se mai pot baza și pe observația personală.

a) Inteligența este unul din factorii cei mai importanți pentru reușita în viață. Care este natura inteligenței?

Facultatea de a putea menține orientarea generală asupra unei probleme, atunci când factorii interni întârzie cu soluționarea, — iată definiția lui Thurstone.

Inteligența este, deci, facultatea de a profita de experiențele trecute și de a se adapta repede și sigur la condițiuni noi, cu ajutorul gândirii.

Persoanele inteligente se comportă potrivit situației, învață cu puține repetițiuni și în scurt timp uzează de experiențele trecute, se adaptează ușor și repede la schimbări și pot gândi cu mai multă subtilitate în referire la problema dată. Spearman o definește astfel: inteligența este o funcție generală, în compoziția căreia pot intra unele aptitudini ca: muzicale sau altele.

b) Interesul are, de asemenea, mare valoare pentru un profesionist. Orice copil, întrebat ce vrea să fie, răspunde și aduce și motivele preferințelor exprimate.

Întrebat la vârsta de 7 ani și la cea de 12, el vădește prin răspunsul său o schimbare în gusturi.

Copiii în jocurile lor imită anumite perioade din dezvoltarea omenirii. K. Groos, un psiholog german, a căutat să determine în ce mod se joacă copiii și a constatat că caracterul jocurilor corespunde, cu anumită regularitate, cu viața omenirii. Astfel, jocurile dela 4 ani corespund cu viața nomadă. La 7—8 ani, copilul se joacă de-a vânătoarea, pescuitul. Mai târziu se joacă de-a fierarul, de-a negustorul etc. Dacă copilul are o anumită preferință pentru joc, la fel are și gustul mai accentuat pentru un anumit gen de ocupațiune.

Dela vârstă la sârșită se schimbă idealul de profesiune. Nu putem pune bază pe interesul cel manifestă copilul pentru o anumită profesiune și de aceea mai mare valoare are diagnosticul făcut de psiholog.

Rezumat de A. TAU

Pe drumul bun.

„Punerea la cale a treburilor țării” e la modă. Cu sau fără drept, masele sunt angajate a fi pentru sau contra concepțiilor, împărtășite de unii și respinse de alții. E un joc spiritual cu rezultate, rareori pozitive, iar în timpurile de azi de-a-dreptul dăunătoare, dată fiind vânturarea fără nici un scrupul a lozincilor, unele mai extravagante ca altele. Toate duc la o frământare, căreia nu-i se cunoaște desnodământul. Situația nu-i tocmai plăcută, totuși e explicabilă. Criza, care a pătruns în toate domeniile de activitate a omului, a zdruncinat și încrederea în sistemele de guvernământ. Existența individului nu mai poate fi asigurată prin concurența absolut liberă, fără a se avea în vedere, în primul rând, interesul de grup, de neam și umanitate. Problema este mare și, din nefericire, tot atât de acută.

Pentru dibuirea drumului ei, s’au dat semnale de alarmă cu și fără rost, încât omenirea, în loc ca să judece cu sânge rece, se sbate zadarnic în mrejele patimilor și ale nedumeririi.

În țesătura intereselor unui stat s’au împletit, cu fir alb, negru sau roșu, interesele altor state și în loc de a avea o situație proprie, suntem copleșiți de curenți străine. Timpul trece și noi rămânem incurcați și nehotăriți.

Dacă va mai dura aceasta, speranțele de bine ale celor mai optimiști conducători de Stat se vor măcina.

Cu lupta aprigă ce se dă între purtătorii de concepții, când omenirea se sprijină numai pe acțiunea vijelioșilor ideologi, viitorul ne e pierdut. Viața ne-ar fi un calvar în orice timp, dacă, odată cu acei cari răscolesc patimile, n’ar exista modestii și anonimii muncitori constructivi.

Înțelepciunea și adevărul prin aceștia se pot percepe.

Un exemplu mare ni l-au dat organizațiile învățătoresști.

Acestea, prin conducătorii lor firești, de câțeva vreme au pornit pe drumul sănătos al realizărilor întremătoare. Ra-

țiunea de a exista a acestor organizații a fost tot lupta, dar nu aceea pentru acaparare, ci de apărare a principiilor salubre, cu cari învățătorimea s'a impus, stăruind să fie cunoscută și respectată elementara lege socială: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face”.

În baza legilor existente și prin puteri proprii numai, învățătorii au creiat un șir de așezăminte: asociații învățăto-rești, bănci, case de ajutor reciproc, cooperative, cămine, sanatorii, etc., prin cari, odată cu organizarea economică, și-au îmbunătățit și starea morală.

Cu toate greutățile personale și ale timpului, învățătorii nu s'au mărginit numai la realizările pomenite. Spiritul lor de ascensiune umană, de împărtășire spirituală cu masele în mijlocul cărora trăesc, duce, prin exemplu viu și prin lămuriri, la un început de organizare economică serioasă a sătenilor. În special satele de pe întinsul județului nostru au început să-și organizeze cooperative sătești și, odată cu acestea, prin conducători vrednici, se intensifică ridicarea intelectuală și morală a sătenilor.

Bine inspirată a fost și inițiativa înființării cooperativelor școlare, cari pun pe învățător și pe copil în imediat contact cu viața. Inițiativa organizațiilor învățăto-rești din județ a trecut așteptările inițiatorilor.

În urma acestei inițiative s'a putut vedea rostul cooperativelor școlare. Problemele vieții pot fi judecate și desle-gate cu micuții, prin cooperativele școlare. Cu o bună conducere a lor, nu se poate să rămână în sufletul copiilor coardă, care să nu vibreze. Școala, prin cooperativa școlară, devine școala mulțimii, alături de școlile țărănești înființate și ele prin inițiativa Asociației Învățătorilor.

Încrederea în sufletele noastre sporește din ce în ce mai mult, dacă mergem pe acest drum. Solidaritatea de neam și răspunderile față de averea publică se pot întări bine, din frageda copilărie. Grijă pentru bunul mers al cooperației, simțită de timpuriu, pregătește pe viitorii cooperatori destoinici. Spiritul de prevedere și gospodărie chibzuită al copiilor

Il putem cultiva tot prin cooperativele școlare. S'au cunoscut până acum multe realizări ale acestora și pentru o bună exemplificare a celor expuse, să-mi fie și mie permis a trece peste modestia cuiva și a divulga înfăptuirile dintr'un an de zile ale unei cooperative școlare din Sudul județului. Dealtfel, înfăptuirile ce le voi expune, n'ar avea o importanță, dacă nu le-ar corespunde și o dispoziție interioară și activă, nutrită de nevoile imediate, relevate chiar de către copii.

Se știe, de exemplu, cu câtă greutate, în condițiunile de traiu ale sătenilor noștri, se pot deprinde copiii cu curățenia corporală. Indemnurile și sugestiile cele mai bune rămân fără efect, neavând puterea de a pune pe copii ca să-și îngrijească corpurile, fie și sub supravegherea noastră. Plecând dela asemenea considerațiuni, cooperativa noastră școlară a procurat într'un singur an din veniturile sale: o pereche de foarfece, o mașină de tuns, un spălător cu lighean și ștergare, — toate în vederea curățeniei.

Pentru administrație s'au cumpărat: stampile, tușieră, hârtie și registre. La serbarea pomului de Crăciun, cooperativa școlară a contribuit cu 200 lei. Toate acestea, spre folosința și satisfacerea membrilor și — cu anumite restricțiuni — a nemembrilor, ceea ce duce la o solidarizare a școlarilor, la sporirea interesului cooperatist și a numărului de membri.

Tot prin cooperativa școlară se procură și materialul pentru confecționarea costumelor naționale și, după realizarea acestei intenții, se are în vedere rândul unei farmacii școlare.

Perspective sunt multe și nu ne mirăm când auzim că cooperativele școlare merg mai bine ca cele sătești.

Faptul e cu atât mai îmbucărător, cu cât, în toată activitatea cooperatistă a școlarilor, ei se deprind a-și îndeplini anumite însărcinări. Dreptul civic, în partea lui cea mai delicată, care e greu să fie reținută teoretic, se deprinde practic. Cooperația școlară imbină în mod fericit teoria cu practica. Ideile sănătoase pot fi încetățenite prin practicarea lor.

Dela cooperativele școlare ale copiilor, vom fi puși în legătură și cu părinții lor și, prin aceleași străduinți, vom

constata că luminarea, ridicarea morală, cât și organizarea economică a poporului, e în puterea lui. Se impune numai ca el să fie îndrumat sincer și cu simț de răspundere. Conducătorii statului trebuie să sprijine adevărata educație. Educația prin învrăjbirea poporului împotriva unei părți de cetățeni, trebuie să înceteze, altfel se pierde orice echilibru și pescuitorii în ape tulburi vor submina existența însăși a statului.

Prin acțiunea cooperatistă, de sprijin reciproc, adevărații dușmani rămân descoperiți dela sine și fără putere de a slei avutul altuia. Calea aceasta e calea cultivării adevărate. Prin ea ne ridicăm deasupra spiritului de turmă. Pe baza legilor existente, avem posibilitatea ca, în chip corect, să corespundem menirii noastre de oameni și creștini, cari pot fi recunoscuți nu în acțiunea lor de răscolire a instinctelor, ci în aceea de stăpânire și înăbușire a lor.

Organizațiile învățătoarești ne servesc cele mai bune exemple în vederea emancipării noastre. Luarea aminte spre ele.

Andrei Vataman

Probleme fără cifre în predarea aritmeticii din școala primară.

Aritmetica în școala primară prezintă o disciplină de-o importanță capitală, cu valoare practică și teoretică.

Nimeni nu-i poate contesta rolul ei formativ, ce prezintă pentru dezvoltarea sufletească.

De aceea, aritmetica se învață din primele clase primare, odată cu scris-cetitul.

Aritmetica, prin calculul numerelor, constrânge atenția copiilor la încordare, îi deprinde cu spiritul de precizie și exactitate, dezvoltă spiritul de observație și întărește judecată logică.

Cu toate acestea, aritmetica — și în general matematica —

e puțin simpatizată nu numai de către școlari, dar chiar și de oamenii mari, cari cred că pentru învățatul matematicii sunt necesare anumite predispoziții psihologice, ce țin de existența unui centru nervos special.

Ori, această credință este absolut greșită.

Dacă ar fi vorba de înclinare, am face prezumții numai pentru înțelegerea matematicilor superioare. Ori, în școala primară se dau principii elementare de aritmetică, pe cari fiecare poate să le pătrundă.

Dacă lucrul se întâmplă contrariu, se datorește faptului că aritmetica, fiind o materie abstractă, cere gândire și raționament, funcțiuni cari la copil se dezvoltă mai târziu.

Copilul, fiind o ființă mai mult sensorială și cu viața sufletească predominantă de funcția imaginației, gândirea la el e mai puțin frecventă și, deci, raționamentul care-i în funcție de aceasta, e mai mult absent.

E și firesc să fie așa, căci copilul, venind pe lume cu o mulțime de simțuri, simte în mod spontan trebuința de a le exercita și perfecționa, pentru care fapt se complace mai mult în activitatea practică și imaginativă, decât în lumea ideilor abstracte.

Aceste considerente, la cari se mai adaugă procedeul abstract și puțin atrăgător al propunătorului în predarea aritmeticii, explică de ce se recrutează în toate școlile un număr mare de așa ziși „neapți” pentru matematică.

De multe ori, vedem copii cari, la cele mai simple socoteli în rând, de adunare și scădere, dau răspunsuri ce nu se potrivesc nici pentru o operațiune din cele patru, nicidecum pentru cea cu semnul ce prezintă socoteala.

Cauza este că nu s'au familiarizat dela început cu mecanismul socotitului.

Un procedeu cât mai concret, cu probleme numai din viața lor, cari ar putea să desvolte interesul, o stăruința asupra judecății logice ce precede calculul, sunt în măsură a schimba în bine starea lucrurilor.

Adeseaori copii ghicesc—înșirându-le pe toate—opera-

țiunile ce trebuiesc făcute pentru deslegarea problemelor, fiind sugestați de prezența numerelor din problemă ce știu că sunt, doar, cifrele date pentru adunare, scădere, înmulțire, sau împărțire.

Pentru a se evita dibuirile în găsirea operațiunilor pentru deslegarea problemelor, cred—convins și din experiență proprie—că problemele fără cifre sunt utile.

Prin probleme fără cifre se pun copii în situația de a judeca și găsi, pe bază de raționament, felul socotelilor necesare pentru rezolvarea problemelor, evitându-se atitudinea dibuitoare, determinată de prezența numerelor.

Iată câteva probleme cu denumirea de mai sus, cari pun mintea copiilor în funcțiune și le promovează judecata.

1. Un om vinde o casă, o livadă și o pereche de boi, apoi din banii luați cumpără o vacă. Ce socoteli trebuie să facem, ca să aflăm câți bani i-au mai rămas?

2. Gicu are de două ori vârsta fratelui său. Ce trebuie să mai știm și ce socoteli trebuie să facem, ca să aflăm câți ani au împreună?

În prima problemă lipsesc toate datele. Copiii observă imediat și se întreabă: cu cât se vinde casa, livada și boii? apoi: cât costă vacă? ca după aceea să ne spună socotelile ce trebuiesc făcute.

La problema a doua, copiii, deasemenea, cer vârsta fratelui, ca mai apoi să ne spună că trebuie făcute operațiunile înmulțirea și adunarea pentru deslegarea problemei.

Cu astfel de probleme, copiii se obișnuiesc a judeca mai obiectiv și se familiarizează cu ideea că orice calcul se face în urma judecății și nu dibuit, la întâmplare.

După ce se analizează și judecă problema, găsindu-se operațiunile necesare pe bază de raționament, se pot face aplicații, dându-se datele problemei, cu cari lucrează fiecare copil.

Problemele fără cifre, în afară că evită sugestia umereilor în găsirea operațiunilor și deprind pe copil dela început cu judecata logică, mai prezintă—in orele tipice de aritmetică—

un material ceva mai variat de gimnastică a raționamentului și de promovare a judecării, mai cu seamă când sunt date sub forma de ghicitori,—fapt ce atrage atenția copiilor.

T. Navroțchi,
Inv. Volcinești.

...Când voi ieși la pensie.

...Am avut colege institutoare foarte obosite, foarte aproape de ieșirea la pensie. Ele vorbeau de repaosul viitor, ca de o binefacere reală și visau bucuriile retragerii, înainte de a le trăi... Unele n'au rămas decât cu visul; puțin timp după ce și-au luat rămas bun dela școală, au părăsit viața.

Aveam pe atunci 40 zile de activitate școlară în total și după exemplul colegelor mele, mă gândeam la ieșirea la pensie. Visam să-mi realizez toate activitățile, nesatisfăcute în timpul vieții mele de învățătoare.

Când voi ieși la pensie...

Mă voi reîntoarce la Artele Frumoase (dacă mă vor accepta încă acolo).

Voi studia medicina. Voi ceta manuscrisele dela Biblioteca Națională (dacă nu voi fi oarbă pe atunci). Voi studia la pian (dacă nu voi asurzi până atunci). Voi studia limbile orientale, pe urmă ebraica și sanscrita.

Voi începe studiul problemelor psihologiei diferențiale: percepțiile obscure, realitatea supranaturalului etc.

Voi ruga pe mamele nenorocite și împovărate de familie să-mi permită să combat paraziții, ce le devorează copiii, dacă pe atunci vor mai fi pe pământ de aceștia; voi învăța pe analfabeții tari la cap să citească, dacă va mai fi un analfabet... voi găsi alte ocupațiuni pasionante.

Mi-e frică că nu voi avea destul timp pentru a realiza programa visurilor mele.

Dacă voi fi surdă și oarbă, voi învăța limbajul muților și scrisul orbilor.

Pe urmă voi căuta pe amicii mei filosofi din toate timpurile, pentru a mă gândi la moarte. Pentru ca să nu mă tem de înfrământul necunoscut, îl voi analiza cu spiritul și inima mea, ca pe o ultimă curiozitate, o ultimă problemă..

Mă voi pregăti pentru moarte în sensul filosofic al cuvântului. Moartea administrativă, ieșirea la pensie, nu este un început de moarte, o pregătire pentru moarte...?

Suferințele inevitabile ce fac parte din cortegiul ei, trebuie câteodată să ne rănească dureros pentru a ne curăți sufletul și a-l ajuta să se înalțe cât mai sus. Fînta pensionarului, ne mai fiind înhățată, împinsă, exaltată și strivită în lupta vieții, poate să se reculegă, să mediteze, să se reînnoască în ea însăși, poate să fie de o bunătate absolută, fără rezervă. Nu este oare aceasta o bucurie aleasă?

După o viață foarte activă, o retragere organizată trebuie să fie o mare binefacere, o dulce trecere din timp în eternitate..

(Din „L'education enfantine”)
M. RUSNAC

P o l e m i c i.

Incă o lămurire.

Discuția pe chestia încheieturilor marhic s'a terminat.

Ceea ce aveam de lămurit, cred că am reușit s'o fac, în numărul 9-10 al revistei. Dar, ceea ce mă face totuși să mai răspund odată, e părerea, ce o are colega Rusnac despre copiii țăranilor noștri.

Da se crede că copiii de țărani, fiindcă n'au plapome cu nasturi, sunt lipsiți de abilitatea practică a mâinilor, căci n'au avut prilejul să facă exerciții de încheiat.

Dar, oare, numai acest exercițiu dezvoltă abilitatea practică a mâinii?

Țărănușii noștri cari, începând cu vârsta de 5 ani, își

ajută părinții să-și îngrijească frățiorii sugaci, nu au abilitate practică?

Fetița care la 6 ani își poartă frățiorul în brațe, spală scutecele, mătură, face focul în sobă, e lipsită de abilitate practică?

Copiii cari în zori de zi pornesc cu vitele sau cari se duc la cules cartofi, sfecele etc., nu sunt în stare să încheie două copci?

Nu, Doamnă, țăranii noștri se nasc sănătoși, capabili, iar munca de timpuriu îi face destul de abili, pentru a-și încheia o haină.

Ceea ce le lipsește lor, este viociunea spiritului și această lipsă o putem completa cu un material, bine ales după necesități.

Poate, copiii de boernași de prin târguri, cari sunt îmbrăcați și îngrijiți de bone, n'au abilitatea practică a încheiatului, dar nu copiii de țărani dela grădinile noastre. Dar, nici copiii dela orașe, la vârsta de 6 ani, nu mai au nevoie de acest exercițiu. Rame de încheiat de ale D-nei M. Montessori, un material excelent pentru exerciții de felul acesta, se oferă numai copiilor în vârsta de 3—4 ani.

Eug. Jitarcluc

C A P I T L U L

Petru Andrei: „*Sociologia generală*” — 1937.

O operă de cea mai mare actualitate este, desigur, cartea aceasta a distinsului profesor ieșean. Dl P. Andrei n'a utilizat formula „sparnasienilor înamorați de armonia divină a formei”, cum ar zice dl Mihail Ralea, ci într-o expunere lapidară a fenomenelor sociale, în toată complexitatea lor și cu răstrângerile pe care le comportă, le necesită, le forțează acești factori hotărâtori în viața unui popor, ne a dat o operă de studiu pe care ai numi-o cu un termen cam sonor: fundamentarea filosofico-istorică a sociologiei românești. Problemele, atât de actuale și variate ce formează domeniul sociologiei, sunt deslătute, în această carte, cu o rară putere de discernământ critic și obiectivitate, care, dealtfel, sunt calitățile principale ale sociologului dela Iași. Nu e o carte de polemică sau cu tendințe evidente pentru o categorie sau clasă socială, ci o operă cu mult și variat material din care, aplicat la realitățile noastre românești, se trag concluziile logice. Deci o carte de sinteză generală.

Nu este neglijat nici aspectul istoric al fenomenelor sociale. Și sub acest raport, autorul este foarte bine documentat.

Un capitol important este consacrat tineretului acestuia postbelic, care nu-și cunoaște adevărata lui menire de factor dinamic și deschizător de eră nouă.

În loc să studieze, el (tineretul) se complăce într'un miștocum poetic de o îndoielnică calitate. Starea aceasta de apăsare a tineretului nostru de astăzi nu poate fi remediată așa de ușor. Dl Petre Andrei vede îmbunătățirea acestei stări numai atunci, când se vor face și reformele sociale necesare în acest sens.

Mai departe, dl P. Andrei trece în domeniul propriu-zis al sociologiei, căutând a fixa locul ca știință precum și raportul ei cu celelalte științe, punându-le într-o strânsă dependență pe toate.

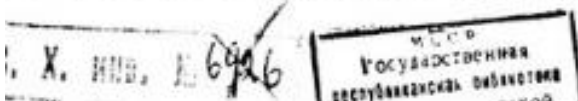
În partea a doua a operei sale, autorul studiază factorul social și viața socială, cu aspectele lor specifice atât de variate.

Dar capitolul cel mai important, poate, este acela în care studiază evoluția societății și problema, atât de desbătută a claselor sociale ca stimulenți de transformare prin evoluție sau revoluție a societății. Dar capitole sunt multe. Cartea, pentru că este accesibilă tuturor prin limbaj, trebuie să fie citită.

I. Bonaru
Rădulenii-Noul

Ionel Teodoreanu:—„*Lorelei*”—Roman.

Subiectele pe care le abordează Ionel Teodoreanu, sunt adesea banale în sine, dar sub condeiul măiestrit și verbul înaripat al autorului, toate capătă o valoare general-umană și artistică de necontestat. Lumea de inspirație a d-sale nu este aceea a conflictelor sociale și a convulsiiunilor apocaliptice pe care, la un anumit grad de stagnare sau evoluție, le încearcă anume societăți. Ca atare, d-sa nu poate fi catalogat în categoria scriitorilor sociali, cum sunt: Rebreanu în „Crăișorul” și „Răscoala” și C. Stere—regretatul—în toată opera lui. Subiectele ce le încearcă I. Teodoreanu, sunt luate din actualitatea vieții noastre contemporane, din care ni se înfățișează diferite aspecte ale societății existente, cu conflictele-i inerente, cu calități și defecte, cu deprinderi bune ori rele. Sub acest raport trebuesc văzute—aproape—toate operele autorului. D-sa trasează linii și conturează caractere, în jurul unor întâmplări verosimile, ce se petrec, mai totdeauna, în Iași: Iașii copilăriei, Iașii copiilor, Iașii amintirilor... Catul Bogdan, profesor universitar din Iași și vestit și apreciat scriitor, om cu o vastă cultură și cu multiple subtilități artistice și intelectuale, este numit președintele comisiei de bacalaureat la Galați. Mergând spre Galați, într-o gară mică, monotonă și cu castani prinprejur, întâmplarea face să se cunoască cu un alt destin: Luli, Lorelei. S’au căsătorit și s’au aranjat în Iașii nostalgilor, Iașii toamnelor, cu melancolic

trecut. Aceasta este tema, în jurul căreia se desfășoară acțiunea întregului roman. Personajii secundare sunt: Gabica, prietena lui Lorelei și Nathan, prietenul lui Catul.

Ceea ce interesează, este felul cum sunt înfățișate personajele, peisajul lor sufletească, atmosfera psihologică ce se creează în jurul lor spre a-i deosebi net de persoanele cu înșiruri comune.

Catul Bogdan este continuarea lui Andi Danielescu din „Bal mascat”, dar maturizat, „ajuns”.

Ca și Andi, Catul Bogdan degajă în jurul său același respect reținut, auster, sever chiar. Se poartă distant cu lumea, disprețuind tot ce e vulgar, tot ce e platitudine. Are acea linie aristocratică și luciditate exagerată, care îl fac în anumite momente inconsecvent cu sine însuși, pentru că nu ține cont de realitatea brută a faptelor și împrejurărilor. E un înafaptabil. Îl completează minunat, în latura practică, prietenul său ideal, moșul Nathan Sabettai. În ceea ce privește pe eroină, autorul ne-a mai creat un caracter ca al Olgutei din „La Medeleni”. Aproape că a reeditarea Olgutei: voluntară, fină, lucidă și, mai ales, dotată cu un admirabil spirit de sacrificiu și abnegație. Ea este femeia pe care ar dori o un veritabil intelectual ca stimulent pentru creație și complement pentru o viață ideală.

Romanul a este o „Povestea elegiacă a unui destin”, după propria caracterizare a autorului.

I. Bonoru

Cezar Petrescu: „Lucra-fărul”, roman.

E greu, poate chiar imposibil să judeci obiectiv o asemenea carte. Aceasta o las în seama criticilor. Ceea ce aș vrea să arăt aici, nu va fi părerea despre volumele „Lucra-fărul”, „Nevana” și „Carmen Seculare”, ci sentimentul, emoțiile profunde, ce încercăm să simțim, urmărind viața de aburim a poetului Mihail Eminescu.

Conștientem totuși această viață plină de dureri, de doruri neîmplinite, dar în „Lucra-fărul” avem prietenul și o trăim, o

suferim, dacă nu așa de adânc cum suferea poetul, cel puțin atât cât e necesar ca să-l înțelegem.

Cetind „Luceafărul”, avem impresia că geniul, înalta înțelepciune coboară în sufletul nostru luminează și ne ridică spre culmi... spre culmi, acolo unde numai luceferii pot fi.

Luceafărul—asa-i vom zice de acum înainte poetului—minunea care s'a născut într-o epocă când literatura noastră deabia, deabia își încerca sborul, n'a fost nici înțeles, nici sprijinit. Visul lui cel din noaptea dintâi, când intrase în capitala țării, cuprinde toată tragedia vieții sale. Treceau peste el trăsuri, ceașii încărcăți cu povară—nebăgându-l în seamă pe el, strivit de copite și roți.

Nimeni nu-l auzise, nimeni n'a înțeles, ce sete îl mistuia.

Poate e firesc că a suferit. Aceasta e soarta celor mari, căci: „Pe veci întunecații nouri sunt frații vârfului de munte” și „Ce-i pasă unei lumi întregi, că tu te mistui, văpae, luminând”. (Vlăhuță lui Eminescu).

În volumul Luceafărul e zugrăvită copilăria și adolescența poetului, în Nirvana—viața de student, evoluția și maturitatea sufletească, în Carmen Seculare — dureri, dureri, dureri..

Acolo, în cămara cea întunecată și mizeră dela redacția ziarului „Timpul”, au fost frânte aripile Luceafărului.

Am zis dela început că nu poți fi obiectiv, în această recenzie, pentru că Mihail Eminescu ne e așa de aproape, atât de drag, iar inima noastră e plină de cântecele sale!

Opera lui ne-a fost leagăn sufletească, iar astăzi e templu, plin de simfonii și de lumină. Nu vom putea zice niciodată că avem o cultură literară, dacă nu cunoaștem opera lui, în toată adâncimea și frumusețea ei.

De aceea, când cetim romanul vieții lui, nu putem, nu-l vedem decât pe el, Luceafărul și nu ne mai pasă cum este zugrăvit. El strălucește, singur, indiferent de lumina, în care ni-l prezintă romancierul.

Din romanul lui Eminescu putem cunoaște epoca începuturilor noastre literare, societatea „Junimea”, oameni ce au

clădit piatra de temelie a culturii noastre de astăzi. Câteva vieți de scriitori se împletesc câteodată cu aceea a poetului: Slavici, Creangă, Caragiale, Xenopol etc. Nimeni din aceștia, însă, n'a exercitat vreo influență asupra lui.

Singur Ion Creangă i-a prilejuit ceasuri de odihnă sufletească, ceasuri de bucurii nemărturisite. Incolo, viața lui a fost un talaz purtat de furtună, zdrobit de stânci și maluri.

„Poartă-ți destinul”, i-a zis un mare critic vienez. „Un geniu n'are pre pământ pe nimeni, nici părinți, nici surori, nici frați, nici prieteni”.

Poetul, student pe atunci, își înțelesese acest destin, i-a fost credincios...

Mai târziu, astfel își încheie poemul, poemul vieții sale:

Trăind în cercul vostru strâmt,
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă simt,
Nemuritor și rece.

...Dar iată, m'am pomenit că în loc să vorbesc de romanul lui Cezar Petrescu, mă fură gândul la opera poetului. Așa se va întâmpla cu toți cetitorii.

Recomand însă celor mai tineri ca mine, celor ce n'au pătruns încă bine poeziile lui Mihail Eminescu, ca, înainte de a citi romanul, să deschidă volumul de poezii și să le citească pe toate, fără grabă, analizând fiecare frază, fiecare vers. N'are importanță că le-ați citit cândva, în școală. Eminescu nu trebuie citit numai, ci pătruns, iubit, iubit cu pasiune. Opera lui nu trebuie să fie o carte de bibliotecă, ci o carte de căpătăiu, o evanghelie a frumuseții de cugetare și stil.

După ce ați vibrat de înduioșare, după ce v'a purtat visul în lumea trăită de el, deschideți romanul...

Cetind, vă veți opri nevrând la fiecare capitol, veți răsfoi cu înfrigurare opera lui Mihail Eminescu, veți reciti a zecea... a douăzecea oară, Venere și Madonă, Împărat și proletar, Scrisorile, Luceafărul etc etc.

...Ca apoi iarăși, cu priviri pierdute, cu inima plină de

cântec, să întoarceți pagina romanului.

Poate, pentru acest cântec, al inimii, natura coboară câteodată Luceferii din cer. Altfel, viața ar părea prea searbădă, prea aspră.

Eug. Jitarciuc

Actualități și comentarii.

La moartea lui Unamuno. Cetind pe Unamuno, scriitor și filolog spaniol din zilele noastre, mort de curând, constai cu strângere de inimă că Spania civilizației catolice a avut drumuri, de atâtea ori binecuvântate, să fie în atenția lumii întregi. Original, până la a crea un gen nou în literatura universală, denumit de el „nivola” spre deosebire de „novela” (roman în l. span), care s’ar putea caracteriza prin voia de a spune tot ce trece prin minte (bine înțeles, el dispunea de o minte de geniu) fără a avea obligația să deșire gândirea pe planurile obișnuite sistematizărilor pe cari la implică orice gen literar, ca un geniu rău sdrențuește cu ușurință toate convingerile filosofice și metafizice, la cari oamenii s’au oprit cu încredere. Luând parcă de mână ideile cucerite prin scântăieri de geniu și ani de gândire, le isbește, răzând, afară din sanctuarul ființei lor și stă — în sfârșit — parcă să râdă de nedumerirea noastră. Cartea sa „Negura”, în care conflictul este aproape neglijat în folosul surprizelor de gândire subtilă — zice traducătorul în românește l. Sebastian — „nu poate fi decât o deschizătoare de apetit pentru prânzul cel mare”. E vorba de restul operei lui.

P. STAJILĂ

Post-scriptum.

Privești în urma organului de control care pleacă, privești în jurul tău, faci un pas într-o direcție întâmplătoare, mai privești iar în jurul tău și te convingi în sfârșit că ești chiar tu însuși acela, care ai rămas stană sub ploaia de provocări și

Încerci, fără voie, senzația pe care trebuie s'o aibă cineva ce opintește sub apăsarea unei poveri, când e lovit peste cap..

Paginile acestei reviste au inserat, de câteva ori, rânduri cu același subiect, prezentând însă fapte și puncte de vedere în chip umoristic.

Când „cuțitul ajunge la os”, zig-zagul humorului îți pare o ispită, pe care o înconjurî serioș și demn, în căutarea apărării.

Denumirea de „organ de control” în accepțiunea obișnuită cuprinde în ea o nuanță de stridență. A fi controlat— a fi bănuț într'o măsură; în relațiile dintre oameni aceasta se maschează gros, până la anihilarea completă, din care răsare, fragedă și persuasivă, conveniența socială sub forma comodă a politeței.

Statul întreține însă anume așezăminte, despre al căror bun mers este informat de către delegații săi speciali.

În îndeplinirea rostului lor, aceștia cată să se integreze complet acelei discipline drepte—Statul—pe care o reprezintă: acest fapt fixează de îndată o autoritate în locul ei firesc. Este chiar un început de depersonalizare, pe care cineva ce ocupă la un moment dat un loc de o atare natură, trebuie să-l încerce asupra și în folosul acelui capitol de virtuți pe care e chemat să-l servească de atunci încolo: a fi cât mai puțin D1 „X” sau „Z” și cât mai mult în calitate. În care este de fapt, pentru ca cei inspectați să se poată menține demn în situația lor subalternă.

Rostul nostru educator, a cărui axă de susținere e puterea de a fi corecți, nu poate fi compatibilă cu vreo nuanță de suspiciune și, mai cu seamă, nu poate să sufere în niciun caz încolțirile unui zel, detașat metodelor oficiale.

Munca unui învățător este un suș de fiecare clipă, dacă vrei, o împletire continuă a unui țesut, ce se mărește și se complică în asistența sa: este o implantare, treptată și temeinică, a idealurilor societății de azi în aripa efemeră a vîntului, ce nu ova cunoaște.

Un învățător ce are în răspunderea sa 40-50 de copii, este un muncitor de toată seriozitatea și nu poate fi luat în glumă, nici de către cel mai glumeț dintre oameni.

El reprezintă elementul static al învățământului în fuga împrejurărilor, servind cu răspundere în cadrul aceluiași principiu de disciplină a statului, ca și autoritățile sale, nu vreunui zeu trecător și trebuie tratat în consecință.

Activitatea lui se situează pe un plan cel puțin atât de ridicat, cât să poată impune verificarea ei pe teren și nu prin o pândire din tindă, chiar când acesta ar fi numai un exces de zel.

Un organ de control dispune de mijloace oficializate și ele de către mentalitatea noastră occidentalizată, iar când se forțează resorturile noastre de omenie, noi protestăm cu același simțământ de revoltă, cu care am asculta hodorigitul unui meșter de butoaie, într'un sanctuar.

Din durerile apostolatului. Mare și grea este misiunea unui apostol al neamului pe pământul românesc, iar răsplata, poate, își va capata-o în ceruri. Pentru această misiune înaltă și sfântă, mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

La această concluzie am ajuns, în urma examenului de înaintare la gradul II al învățătorilor, ținut la Chișinău.

Durerea, provocată în suflet de acest criteriu de selecție: merituoși și nemerituoși—proba scrisă la acest examen—este fără tămăduire și va rămânea adânc săpată în cutele sufletului, ca o brazdă neagră răsturnată în ogorul unui lan de grâu, verde cu matasa. Durerea crește în sufletul meu însângerat, când mă gândesc că am plivit ogorul meu de buruene, mărăcini și spini, cu mâinile goale și înțepăturile spinilor nu le simțeam, căci mă gândeam la frumoasele roade ce le voi culege: am arat ogorul, răsturnând brazde adânci în sudoarea feței și, de multe ori, flămând și nebăut; am semănat ogorul cu suflet din sufletul meu și când am ieșit să-mi văd ogorul înverzit, examenul cu plugul „tema scrisă” mi-a răsturnat o parte din recolta, atât de mândră și frumoasă!

Unle-mă sunt via lele bogate ce le aşteptam?.. Imi p-
 pu palmare si parca sunt dureri de spina, fruntea mi e
 acutur si ma sunt cica obosit... Unle e modesta mea de
 mbrumant?.. Cred ca rana capatata imi tulbură sufletul p-mi
 spulberă din modestie, dar poate pe aceasta vale imi voru le
 nest durerea după cum un plână amar linisteşte. Introsfarna.
 Pentru ceu clasaşi ca merituri rucnosc colegi care vau ne-
 ghat eguarele ocupându-se cu cititul, iar undă mea cu una
 mui cu alta, dar tot amdu se de metoda expuneri, au putut fi
 clasaşi pentru ceu alieşi, a lea merituri p-acuşa stau p- mi
 ginduri care si far p- eu la tel? Sa continuu mai departe a
 rămâne la distorsiune si al simla nemerituri?.. Iată problema
 ce mă frământă si nu mă pot hotărî a o rezolva, cici ad
 poft facu p- una si alta, pentru mine e imposibil. Ca ad pot
 comuente preavaguri de ordin moral si puteri în operele scrie-
 torilor si scrieri p- tunc multe altele ce nu se vor mai cere, tre-
 buie să citim toate operele scriitorilor români si, poate, stră-
 ni, dar pentru aceasta imi trebuie timp si iar timp, hami p-
 nar hami si atunci put mare adun fac si distorsiune de aspectul
 al nemerituri?.. Când toată viaa este ocupat cu capu, iar a bur-
 suită de muiori se pregătura temerile pentru conferinţe, cu
 penitarea legului la atunşi cu penitarea legului la curatori
 tărâmbi, scriitură la cîrmaci culturali, lucrări la cooperativişti,
 hami, comuente puiar, conferinţe la hami la Domoneva, pre-
 gătura scriitură scrieri p- al cîrmaciilor, scriitură culturale, pe-
 duri la cîrmaci, scriitură la cooperativişti scriitură la cîrmaci puiar,
 scriitură culturale scriitură puiar ca grăbim puiar,
 scriitură scrieri, scriitură, scriitură la cîrmaci cu cîrmaci
 ce se scriu la cîrmaci, scrieri de puiar, puiar, scriitură, scri-
 tură la cîrmaci culturali, scrieri de puiar, hami puiar, hami
 scriitură, scriitură si scrieri etc. etc., de unde să mai au
 timp si puteri pentru lecturi si memorarea scriitură de tot
 scrieri?

Iată sperial lung p- care trebuie să lucrăm scriitură mea
 scrieri si ad se vor puiar de scrieri scrieri, si scrieri cu ad
 scrieri scrieri la cîrmaci de scrieri la p- II si scriitură
 scrieri scriitură scrieri scrieri si scrieri scrieri scrieri scrieri.

căci n'au cetit toate operele Românilor și nu cunosc cum circulă azotul în natură. Oare, toate cele arătate mai sus, realizate, nu s'ar putea ca să compenseze lipsa de memorie?

Eu, cu micul meu bagaj de cunoștințe și ca simplu învățător, cred că da; numai că examenul de înaintare la gr. II, transformă toate realizările arătate mai sus în corpuri transparente și hotărîrea comisiei trece prin ele, impasibilă și rece.

Inv. I. M. Vescu

O evidențiere. Nu ne putem abține dela datoria de corespondent. Zic astfel, fiindcă atunci când trebuie să vorbești de persoane și mai ales „de bine”, e greu a te hotărî, căci riști a deveni suspect, căutându-se a ți se controla atașamentul față de acea persoană, pentru ca apoi să ți se spună că ai făcut evidențierea cu... sau chiar din... „părtinire”.

Orice se va spune, urmez:

Încă anul trecut—an școlar—la ședința Cercului cultural dela Șc. Chetrosu, s'a remarcat corul școalei, condus cu măiestrie de către energicul coleg T. Crăciun. Ne-am abținut de-a vorbi atunci, căci era necesară o verificare în timp și observarea unei persistențe. La 20 Dec. expirat, aplauzele și entuziasmul colegilor, ce se lăsau transportați în sfere mai senine—în modulațiunile corurilor executate—i-au conferit un alt certificat.

Când valorosul nostru președinte de cerc, ale cărui aprecieri, întotdeauna sunt făcute cu multă prudență, a mulțumit directorului școalei, d-lui M. Josanu și întregului corp didactic pentru bogata și reușita activitate depusă, vorbind despre cor, a spus textual: „Nu găsesc—la moment—cuvinte pentru o destulă evidențiere a măiestriei executării corurilor, conduse de către colegul T. Crăciun. Talentul d-sale întrece cerințele unui învățător și ne mândrim cu el în întregul nostru cerc cultural”.

Spicuim, deasemeni, din procesul-verbal al ședinței: „Corurile, de o frumusețe rară, au fost executate minunat și conduse cu o remarcabilă măiestrie de către d-l inv. T. Crăciun”.

Prin redarea noastră nu facem decât a arăta că, atunci

când se va vorbi despre corurile d-lor Madonici, Popovschi și al. să se știe că încă un promițător talent stă ascuns în molsesla lui I. Craciun. Și o speranță în plus că Soroca ar putea continua cu evidențierile.

I. Andriucă,

Năsăuța

Dela Asociația generală a învățătorilor. D-nii parlamentari: I. Arhip-Lăpușna, I. Ciolan-Schim, F. Iacobovici-Cetatea Albă, P. Georgescu-Braila, C. Cazan-Buzău, I. Mangara-Bihor, deputați, G. Găvălă-Soroca, Eugen-Răduciuc-Calașra, C. Bradea-Iecuciu, senatori, delegați grupului parlamentar învățătoresc au redactat împreună cu d. D. V. Toni președintele Asociației generale a învățătorilor, modificările ce urmează să se aducă legii învățământului primar.

S-au adunat aproape în totalitate modificările propuse de Asociație.

Aceste modificări au fost prezentate d-lui Ministru al Educației Naționale ieri 26 Februarie a. c.

Președintele Asociației generale a cerut informațiuni d-lui Ministru al Educației Naționale cu privire la o decizie ce va fi dat de Minister ca inspectorii școlari cu protocolul anchetelor să se înțeleagă cu președinți păteșilor respective.

Președintele Asociației generale a rugat pe dl. Ministru să îngrijă ca la transferările din Aprilie să se țină în seamă și înaintarea la gradul II, obținută de învățători care au reușit la ultimul examen.

D. ministru a declarat că găsește cererea îndreptățită și deci va da aprobarea sa.

Într-o dezbaterie ce s-au făcut în ultimul timp pentru înălțarea penstarelor de salariu a categoriei către Asociația noastră pe Blăniș de învățătoare, dl. ministru al Educației Naționale — în urma rugămintei președintelui Asociației — a dat un nou ordin categoriei să se continue facerea rapoartelor ca și până acum.

(Continuare)

† Vasile Sfetencu

Incă un mormânt proaspăt!

În ziua de 4 Ianuarie 1937, a încetat din viață Vasile Sfetencu, fost inv. la școala primară din Otaci sat. Vestea morții lui Vasile Ivanovici Sfetencu a străbătut localitatea noastră cu iuțeală de fulger, căci moartea nu e așteptată de nimeni și de aceea surprinde întotdeauna. Vasile Sfetencu, fostul nostru coleg, s'a distins prin bunătatea și modestia sa, care i-au fost călăuze în toată viață. Ca educator, a fost un adevărat tată al copiilor și de aceea, moartea sa a produs o vie și dureroasă impresie, atât printre localnici, cât și printre colegi. Se retrăsese, din mijlocul nostru, la pensie numai de 5 ani, din 1931. Îl știam, totuși, printre noi. Acum nu mai este.

Cu durere în suflet, ne permitem ca să aducem un mic omagiu fostului coleg V. Sfetencu, pomenindu-i numele în revista noastră, căci o viață întreagă a muncit pe altarul școalei, fără sgomot și, poate, fără să fie apreciat, așa cum merita, dar cu atât mai mare și mai frumoasă i-a fost izbânda.

V. Sfetencu s'a născut în anul 1868, în satul Nedobăuți jud. Hotin. A intrat în învățământ în 1889. La 1899 a fost transferat la Otaci sat, unde a funcționat, ca director, timp de 32 ani. În total, deci, a fost învățător timp de 42 ani. Simplă și ușoară socoteală! Numai că nu oricui îi e dat să fie vrednic luptător în viață. Cinste lui!

L-am cunoscut acum 9 ani. Firea sa blândă și nobilă l-a devotat numai școalei și educației. Era un amator al muzicii. Ca director al școalei unde a funcționat, a căutat să aducă școala la locul de cinste ce i se cuvine. Orice inițiativă culturală și de binefacere a găsit la el întotdeauna sprijin nelimitat, atât moral cât și material.

Dar V. Sfetencu n'a fost numai un bun educator, el a fost și un soț și un tată model.

...În ziua de Bobotează, zi mare și sfântă, a avut loc

înmormântarea, la care au participat toți colegii din localitate și împrejurimi, precum și toți locuitorii și școlarii din Otaci sat și târg. Cu această ocazie s'au răstit mai multe cuvântări. La cimitir, întreaga asistență a trăit clipe de adâncă și adevărată reculegere, lângă mormântul rece, care a înghițit rămășițele pământești ale aceluia, ce a fost V. Sfetencu.

Să-i fie țărână ușoară!

Inv. S. Tagă

† Ștefan G. Rusu.

Tânărul coleg decedat, Ștefan al lui Gavril și al Anei Rusu, răzeși din fruntașa comună Ciutulești, ținutul Sorocii, s'a născut în ziua de 10 Iulie a anului 1911. Școala primară a terminat-o în comuna natală, având ca învățători pe D-nii M. Șaramet și P. N. Gegiu.

După terminarea școlii primare, la indemnul D-lui Inv. P. N. Gegiu, părinții, văzând marea dragoste pentru carte a odraslei lor, îl dau la școala normală, pentru a ieși învățător. Ștefan G. Rusu urmează școala normală din Buzău, până în cl. VII-a, când se mută la șc. norm. din Cernăuți, pentru a fi mai aproape de părinți. La Cernăuți urmează cl. VIII-a, iar în sesiunea din 1932, obține (printre primii), diploma de învățător. În toamna anului 1934, este numit pentru prima dată și în mod provizoriu la șc. prim. din satul Ion-Vodă, unde și face datoria cu prisosință, după cum se poate vedea din „Procesul-Verbal” de inspecție. După un an, este numit cu titlul provizoriu, la șc. din sat. Cașunca, unde muncește din tot sufletul, atât în școală, cât și în afară de școală.

Pentru cei ce l-au cunoscut, Ștefan G. Rusu, a fost exemplu rar de colegialitate, prietenie și sinceritate. Ca nimeni altul, era înainte de toate „coleg”! La școală, era învățătorul care-și înțelegea chemarea și-și punea în ea toată conștiința. La cercuri, era Inv. care-și știa datoria. La adunările subsecției, era colegul cel mai solidar în tot ceea ce era în

legătură cu interesele noastre profesionale. Era, colegul Ștefan G. Rusu, învățătorul întregu, care știa numai de școală și colegi. La aceste calități, mai adăugați un suflet bun, larg, și înțelegător, unit cu o inteligență vie și o cultură aleasă și veți avea, oarecum sumar, portretul tânărului coleg decedat, Ștefan G. Rusu.

Ca dovadă, a datoriei și a sufletului său larg și bun, sunt lacrimile vărsate de copilași, cari au avut fericirea să le fie învățător. Ca dovadă de colegialitate sinceră și desinteresată, sunt lacrimile vărsate de colegii și prietenii, cari l-au iubit și respectat. Iar ca dovadă de solidaritate, este faptul că era membru al tuturor organizațiilor noastre profesionale (Bancă, Cooperativă și Asociație). Cu 3 zile înainte de a ni-l răpi moartea, a declarat într'un cerc de colegi că pleacă la Soroca, pentru a se înscrie la Casa de ajutor reciproc. Însă, înaintea gândului bun, moartea nemiloasă ni l-a răpit fulgerător, în ziua de 21 August, anul 1936.

Iar eu, cronicarul acestui dureros eveniment, nu pot încheia, înainte de a împărtăși cititorilor colegi o reflecție, pe cât de tristă, pe atât de adevărată.

În urma colegului Ștefan G. Rusu n'au rămas copii și n'a rămas nici soție, dar au rămas părinții (Ana și Gavril Rusu), fără nici o mângâiere și fără nici un ajutor dela ni-meni, la o vârstă destul de înaintată. Acuma, dacă decedatul coleg Ștefan G. Rusu ar fi putut să-și îndeplinească hotărârea ce luase, de a se înscrie la ajutorul reciproc, prin moartea sa și-ar fi lipsit părinții de unicul lor fiu, care era ajutorul lor moral, însă nu i-ar fi lipsit de ajutorul material (de 100.000 lei), ajutor pe care-l primesc toți cei înscriși la ajutorul reciproc. Sigur că acești bani nu pot stinge durerea sufletească a părinților lui, însă ar fi fost un ajutor material important.

Las colegilor, cari nu-s înscriși la ajutorul reciproc și cari vor ceti aceste rânduri, să tragă singuri concluzia.

Iar pentru sufletul celui ce a fost colegul Ștefan G. Rusu, să ne rugăm ca Dumnezeu să-l odihnească în pace și să-i aducem prinosul durerii și regretelor noastre eterne.

Mihail Chioresanu
Cajanca

Pagina cooperativelor școlare.

Cobălea-Nouă. Cooperativa școlară „Lumina”, condusă de d-na Inv. Liudmila Trifon, într'un singur an a procurat din veniturile sale, pentru folosința membrilor: o pereche de foarfeci, o mașină de tuns, un spălător, un lighean și ștergare. Tot din veniturile cooperativei, s'a contribuit cu 200 lei la organizarea serbării pomului de Crăciun. Pentru administrație, s'au procurat ștampile, tușieră și registre. Aceeași instituție procură și material pentru confecționarea costumelor naționale. În perspectivă e înființarea unei farmacii școlare.

A. V.

După 2 ani de funcționare a cooperativei școlare „Vulturul” de pe lângă șc. Verejeni—Soroca, s'a înființat în ziua de 15/XII-1936 un atelier de lucru manual pentru cursul complementar.

Din veniturile cooperativei s'au procurat sculele necesare pentru tâmplărie, traforaj și sculptură, în valoare totală de 1500 lei.

Atelierul înființat și-a început activitatea, lucrându-se cu elevii una teighea de tâmplărie, un dulap pentru cooperativa școlară și diferite obiecte, necesare în gospodăria și casa săteanului.

Atelierul e condus de d-l D. Jovmir și de d-l Inv. Sofranchi Nicolae.

Cooperativa Școlară
„B I R U I N Ț A”
 de pe lângă școala primară din
 sat. Bagrinești, județul Soroca

CASSA

la 25 Februarie 1937

INCASĂRI

PLĂȚI

Din conturile	Sume	In conturile	Sume
	L e i		L e i
Sold dela bilanț .	4340	Imprumuturi .	5364
Capital social .	962	Cheltueli generale .	149
Depuneri .	15	Mărfuri (vanzător) .	16794
Mărfuri (vanzător) .	18688	Mobilier .	286
Donațiuni .	40	Abonamente .	220
1/10 dela împrumut .	203	Ajut. copiilor săraci	
Atelier .	49	la pom de Crăciun .	500
Depuneri dela B. P.		Premii elev. meritoși .	180
„Bagrinești” .	1515	Material didactic .	466
		Total plăți .	23959
		Sold la 25 Feb. 1937 .	1853
Total încasări .	25812	Total general .	25812

Pentru exactitate se certifică de noi

Președinte *D. Popovici*

Cassier *E. Arhip*

Învățător-conducător *T. Lupașcu*

Cooperativa școlară
"BIRUINȚA"
 depe lângă școala primară
 din sat. Bagrinești jud. Soroca

Balanța de verificare

la 25 Februarie 1937

N ^o Z	Denumirea conturilor	Sume		Solduri	
		Debitoare	Cre- ditoare	Debitoare	Cre- ditoare
		Lei	Lei	Lei	Lei
1	Casa	25812	23959	1853	—
2	Capital social	96	3078	—	2982
3	Depuneri	—	30	—	30
4	Vânzător (mărfuri g-le)	21469	18688	2781	—
5	Rezultatul operațiunilor	—	4519	—	4519
6	Imprumuturi	5364	—	5364	—
7	Cheltueli generale . .	149	—	149	—
8	Mobilier	1749	—	1749	—
9	Biblioteca	265	—	265	—
10	Atelier (obiecte confec.)	465	49	416	—
11	Donațiuni	—	216	—	216
12	Fond de rezervă	—	2346	—	2346
13	„ amortiz. mobilierului	—	1393	—	1393
14	„ proc. maș. de tuns . .	—	207	—	207
15	„ material didactic . .	466	600	—	134
16	„ premii elev. meritoși	180	300	—	120
17	„ bibliotecă	—	265	—	265
18	„ abonamente	220	585	—	365
19	„ ajutor copiilor saraci la pomul de Crăciun	500	500	—	—
20	Conturi soldate	3981	3981	—	—
TOTALURI .		60716	60716	12577	12577

171 membri

Președinte D. Popovici

Cassier E. Arhip

Învățător-conducător T. Lupașcu

CORPORATIVE

BANCA POPULARĂ „PROGRESUL” A CORPULUI DIDACTIC DIN JUD. SOROCA

Darea de seamă

pe luna Februarie 1937

Denumirea conturilor	Sold din 1936	RULAMENT DIN 1937				Solduri la 1 Martie 1937
		Debit		Credit		
		Luna curentă	Dela inceputul anului	Luna curentă	Dela inceputul anului	
Activ						
Casa	85437	1798931	2728098	1795917	2570710	242825
Depozite la div. Instituții	1740096	700100	700100	454000	1104000	1336190
Imprumuturi la societari	6711390	527596	849189	581018	655568	6905011
Imprumuturi la soc. coop.	872203	333905	768544	361558	459151	1181596
Efecte publice și acțiuni	73920					73920
Diversi debitori	257902					257902
Averea mobilă	36101					36101
Efecte în garanție	1396402					1396402
Chelt. de Ad-ție și pierderi	a) Chelt. generale	175	2685			2685
	b) Salarii	9500	19000			19000
	c) Impozite diverse	3465	3465			3465
	11173451	3373672	5071081	3192493	4789429	11455103
Pasiv						
Capital social	5381498		580	32505	40305	5421223
Taxa de înscriere				200	200	200
Fonduri de rezervă	106864				3780	110614
„ creanțe dubioase	38270					38270
„ amort. mobilier	24627					24627
Depuneri	3986628	224835	316389	339012	522781	4193020
Casa de ajutor reciproc	80444	90000	100970	116254	121628	101102
Sumele tranzitoare	10034	720	1760	1000	1000	9874
Deponenți efect în garan.	1396402					1396402
Benef. și pierderi	Dob. dela Imprum.					
	și diverse			7663	11657	11657
	Profit și pierderi	148084				148084
	11173451	315555	319699	496734	701351	11455103
		3689227	5490780	3689227	5490780	

Președinte P. Sfecld

Contabil T. Dolghi

Cooperativa „Lupta” a Corpului Didactic din județul Soroca

Balanța de Verificare**Incheiată pe ziua de 31 Ianuarie 1937.**

No. crt.	Denumirea conturilor	S U M E L E		SOLDURILE	
		Debitoare	Creditoare	Debitoare	Creditoare
1	Casa	618306	573270	45036	
2	Mobilier	93895		93895	
3	Cheltueli de Ad-ție	26295		26295	
4	Mărf. g-rale sect. I	1258401	1447669		189268
5	„ „ „ II	3689205	4005916		316711
6	Suc. și centre de desf.	356787	6762	350025	
7	Cheltueli anticipate	8996	8996		
8	Efec. de plată în gar. B-ca „Progresul”	800000		800000	
9	Mărf. spre restituire	147633		147633	
10	Capital social		1218008		1218008
11	Depun. spre fructif.	15312	1751831		1736519
12	Efecte de plată	231195	1265912		1034717
13	Cont curent		1306842		1306842
14	Furnizori	784838	2511037		1726199
15	Fond de rezervă		117407		117407
16	„ „ prevedere		159000		159000
17	„ pt. amort. mob.		21988		21988
18	Ef. de plată în gar.		800000		800000
19	Sume tranzitoare	7998	77662		69664
20	Garanții		20100		20100
21	Impozite de plată		3754		3754
22	Mărf. spre vânz. s. I	1447831	141954	1305877	
23	„ „ „ s. II	4012516	262522	3749994	
24	Debitori diverși	2492234	78227	2414007	
25	Efecte publice	4400		4400	
26	Profit & Pierdere		216985		216985
	TOTALURI	15995842	15995842	8937162	8937162

Exactitatea și realitatea prezentei balanțe de verificare se certifică de no

*Președinte, P. Sfecld

Contabil, I. Maistruc

Asociația Invățătorilor Jud. Soroca

Balanța de verificare

încheiată la 28 Februarie 1937

C o n t u r i	N ^o . foliului	S u m e		S o l d u r i l e	
		Debit	Credit	Debit	Credit
Casa	81	63200	42486	20714	
Cotiz. lunare dela mem- brii Asociației . . .	87		12041		12041
Incasări dela sală, cămin și convorbiri telefonice	88		3195		3195
Depozite la div. instituții	89	172488	20000	152487	
Diversi creditori . . .	90-91		1147870		1147870
Imobil Asociației ns. . .	92	2051373		2051373	
Mobilier	92	173056		173056	
Biblioteca	93	45428		45428	
Diferite fonduri . . .	94		1396705		1396705
Efecte publice și acțiuni	95	88000		88000	
Cheltueli generale . . .	97	316		316	
Cheltueli de Ad-ție . .	99-100	8754		8754	
Impozite	102	1743		1743	
Salarii	103	19356		19356	
Deplasări	104	3142		3142	
Intreț. cămin. învățător.	105	519		519	
Cheltueli culturale . . .	106	6000		6000	
Revista „Șc. și Viața” .	109	20		20	
Cotiz. plătite Asoc. G-le	110	2106		2106	
Asistența juridică . . .	111	306		306	
Sumele tranzitoare . .	112-113		13510		13510
TOTAL		2635807	2635807	2573321	2573321

Președinte V. CIUBOTARU

Contabil T. DOLGHI

Informațiuni.

Dela alfil.

Construcții. Asociația învățătorilor din Covurlui are adunată sumă de 500.000 lei și în primăvara anului 1937 va începe construcția casei învățătorilor.

Pentru sporirea fondului de construcție, comitetul a tipărit carnete de note pentru elevi, cari să vând cu 3 lei bucata și sunt plasate în întreg județul, iar către colegi s'a făcut apel pentru a subscrie donații benevole.

Asociația inv. din Caliacra a hotărît construirea unui palat în capitala județului. Deja are locul procurat în centrul orașului și se adună fondurile necesare.

Cămin. Asociația de Putna a înființat pe lângă banca lor un cămin cu 2 camere mobilate, pentru colegii din județ.

Cooperativă. Asociația inv. din Durostor, împreună cu funcționarii publici, au înființat pe data de 2 Februarie o cooperativă de consum și librărie. La constituire s'a incasat un capital social de 552500 lei.

Excursii. Secția turistică a „Meșecului” organizează pentru vacanța mare următoarele excursii:

a) **Banat** 1-30 Iulie, pe drumul Iași—București—Craiova—Reșița—Timișoara—Arad—Petroșani—Sibiu—Ocnele Mari—Brașov—Iași.

b) **Transilvania** 1-30 August, pe drumul Iași—M. Ciuc—Brașov—Sighișoara—Tg. Mureș—Cluj—Oradea—Satu Mare—Câmpulung—Iași.

c) **Dobrogea.** 1-15 Septembrie, pe drumul Iași—Balcic—Constanța—Sulina—Iași.

Excursioniștii vor vizita tot ce e demn de văzut în jurul acestor localități. Se vor face popasuri odihnitoare în principalele stațiuni balneare și climaterice: Băile Herculane, Călimănești, Sinaia, Sovata, Vatra-Dornei și Tekirghiol.

Cursuri. Asociația inv. din București a organizat un ciclu de conferințe între 14 Ianuarie și 25 Martie, la cari vor conferența cei mai distinși profesori asupra problemelor de actualitate.

Asociația inv. din jud. Bălți

anunță că va organiza în vacanța mare, între 1—12 Iulie, cursuri de vară pentru învățătorii din jud. Bălți, Soroca și Hotin, conduse de dl profesor Ștefan Bărsănescu.

La finele cursurilor va avea loc o excursie, al cărei itinerar se va anunța ulterior

— —

Congrese. Congresul pedagogic al Asociației Generale al Inv. se va ține în zilele de 6, 7 și 8 Mai, la București.

— —

Congresul Asociației G-le din acest an se va ține în zilele de 5, 6 și 7 Septembrie la Oradea-Mare. Vor fi invitați la acest congres și reprezentanții Federației Internaționale a învățătorilor, precum și delegații învățătorilor din Ceho-Slovacia, Iugoslavia și Polonia. Cu ace prilej va fi organizată și o excursie în Ceho-Slovacia.

— —

Profesionale. În inv., primar urban și rural, din toată țara sunt vacante pentru transferări 2747 de posturi de învățători și anume: 1998 p. rurale, 494 p. urbane, 203 p. gr. de copii rurale și 52 gr. urbane. Colegii, cari doresc a fi transferați, vor petiționa până

la 1 Aprilie.

— —

Asociația Generală a aderat la frontul unic de luptă al tuturor organizațiilor de salariați publici, pentru înlăturarea actualei salarizări nedrepte.

În comitetul conducător și delegația permanentă a fost ales și dl D. Toni, președintele asociației noastre.

Comitetul instituit va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la îndeplinire a tuturor desideratelor salariaților publici.

Salariul inițial al învățătorului, după aceste desiderate, e de 4000 lei p. învățătorii provizorii, 4500 lei p. definitivi, 5000 lei gr. II și 5750 lei p. gr. I. La aceste salarii inițiale se adaugă gradațiile după norma actuală: 25% la fiecare 5 ani, acordându-se și a 6 a gradație după 30 ani de serviciu.

— —

Felurite. Banca învățătorilor din jud. Covurlui și-a încheiat bilanțul la 31 Decembrie 1936 cu un beneficiu net de 240174 lei, la un capital social de 4198300 lei.

— —

În Turcia s'a depus un proiect de lege pentru introducerea femeilor în serviciul militar. Es-

te vorba ca, în caz de mobilizare, să ia parte întreaga națiune.

Femeile dela 16 până la 60 ani vor fi întrebuințate la diferite servicii, în care pot înlocui pe bărbați în timpul mobilizării.

Allil despre noi. Revista „Vlăstarul” a învățătorilor din Buzău aduce elogii Asociației Inv. din jud. Soroca p. instituirea organului de supraveghere a fiilor și fiicelor de învățători, ce urmează la școlile secundare din oraș.

Culesse de I. Cuțulab

Dela noi.

Au subscris la imobil suma de 1200 lei D-nii: Palanciuc Simion șc. Impăratul Traian, Roșca Sava șc. Dragoș Vodă, Tafuni Natalia șc. Varvareni, Sușchevici Irina șc. Alexeeni, Ursu Alexandru șc. Vădeni.

Au mai donat Asociației suma subscrisă pentru imobil d-nii: Ciubotarencu Teoctist—Zgurița, Ciubotarencu Alexandra—Zgurița, Haiu D. Gheorghe—Oclanda, Chistruga Simion—Bărnova, Slivca Alexe—Bărnova, Dreab Ion—Cainari-Vechi, Bolgar Alexandra—Zastânca II, Macovei Isachi—Zastânca II, Rusu A. Gheorghe—

Căprești sat, Porucic Teodor—Gura Cainari, Vovcă Petru—Bagrinești, Vovcă Maria—Bagrinești

S'au mai înființat cooperativele școlare: „Albina” la școala Mândăc, „Școlarul cinstit” la șc. Slobozia Vorâncău, „Furnica” la șc. Bădiceni, „Dreptatea” la șc. Socol, „Dreptatea” Zastânca II, „Vulpea” la școala Țăra, „Unirea” la șc. Saucă, „Micul Cooperator” la șc. Domulugeni, „Furnica” la șc. Salcea, „Unirea” la șc. Slănina.

La intervenția Asoc. noastre județene, Primăria or. Câmpulung-Moldovenesc a răspuns că ne va pune la dispoziție un teren f. potrivit pentru prevenitoriu ce proiectăm și ne-a rugat să trimitem un delegat p. a încheia transacția.

Chestiunea a fost pusă în ordine de zi pentru ședința Comitetului Asociației, din 21/III 1937.

La căminul Asociației plata pentru dormit sau de zi se face la intrare și în numerar, neadmițându-se forma reținerilor prin state sau delegații cu salarizarea.

Cooperativă este aprovizionată cu un bogat asortiment de mărfuri pentru sezonul de primăvară, primindu-se: poplinuri, indian, crepe de chine, imprimate în diferite culori și desene.

La secția de radio s'au primit aparate de radio „Columbia”, modele noi; de asemenea sunt și aparate „Philips—Sonata”.

— — —
Membrii cooperativei sunt rugați ca până la 15 Aprilie a. c. să depună la contabilitatea cooperativei bonurile de prima de consum, eliberate în anul 1936.

— — —
La cooperativă se găsesc de vânzare timbre de călătorie C. F. R., lansate conf. ultimelor dispozițiunii pentru posesorii de carnete de reducere 50%.

— — —
Colegii, cari doresc să ia inițiativa înființării de cămine culturale, sunt rugați să ceară de la Căminul Cultural Județean

(Sediul la Asociația Învățătorilor) instrucțiunile necesare în acest scop. S'ar evita astfel întârzierile și repetarea de adunări generale, provenite din cauza formelor necomplete și nestatutare.

— — —
In această iarnă, 50 cămine culturale din județ au organizat școli țărănești, cu program variind dela localitate la localitate și potrivit cu puterile intelectuale și de specialitate din fiecare sat.

— — —
Organele de control ne-au adus la cunoștință că unele d. d. învățătoare din județ voiesc a-și procura costume naționale și ne-au rugat să le venim în ajutor, în acest scop, prin cooperativa noastră. Colegele cari doresc acest lucru, se pot adresa cooperativei, cu comanda respectivă și cooperativa le va executa-o cu plăcere, în condițiunile generale de plată și de credit.

Solidaritatea

- Subiect *Reviste pedagogice din Basarabia;*
Corp didactic;
Învățământ școlar - Basarabia;
Pedagogie - Basarabia;
Educație;
Literatura română
- Descriere *"Solidaritatea" (1923-1940; 1942-1944). Buletin al Asociației Învățătorilor, secția județului Soroca. Apare lunar din 14 ianuarie 1923 până în 1940. Din februarie 1923 apare cu subtitlu "Organ al Asociației Învățătorilor din județul Soroca", iar din 1932 apare cu subtitlu "Organul Asociației Corpului Didactic din județul Soroca". Este unica publicație pedagogică care își reia apariția în anii războiului, editându-se lunar din 1942 până în 1944. Revista acordă o mare atenție prestigiului învățătorului în școală și societate, precum și obligativității învățămîntului, programelor școlare și perfecționării lor continue. Acest număr este complet, conține tabele, poate fi consultat fizic.*
- Editor *Biblioteca Națională a Republicii Moldova*
- Contribuitor *Gasca, G. (fond.);*
Buga, Gheorghe (fond.);
Constantinescu, N. M. (fond.);
Secara, Vasile (red.);
Iov, Dumitru (red.)
- Data 2009
- Tip *Text/Periodice vechi*
- Format *text/xml;*
image/tiff
- Sursă *Solidaritatea: Organul Asociației Învățătorilor din județul Soroca.- Soroca: Tipografia "P. Litvac", 1937.- An. 15, Nr.1-2.- Ian. - Febr.- 41 p.*
- Limbă *ro*
- Acoperire *Sec.20;*
Basarabia
- Drepturi *Document cu acces liber*